

The Municipal Committee, - Banga v. State of Punjab etc. (Jain, J.)

ਫੁਲ ਬੈਚ।

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਰਨ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੇ. ਜੇ.

ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬੰਗਾ— ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1354।

*

19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਈ.

1947 ਦਾ XIV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 2(j) ਅਤੇ (k)- ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਕਟ੍ਰੇ ਵਿਭਾਗ—ਕੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਹੈ— ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ •— ਕੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ' ਦਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਉੱਦਮ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਟੀਰੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਕੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਭਾਗ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਕਾਰਜ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ; ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਬੇਬੰਦਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਨੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਕਟਰੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਕਟਰੇ ਡੀ ਭਾਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯਤਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ; ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਕਿ 4k ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਕਟ੍ਰੇ ਵਿਭਾਗ ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗ' ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। (ਪਰਾ 15)।

23 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ

ਕੇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਦੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਸ਼੍ਰੀ. 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ।

226, 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ 11 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਆਈ.ਡੀ. ਪਵਾਰ, ਪ੍ਰਿਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ; ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 15 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 179/67 ਉੱਤੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪੀ.ਐੱਸ.ਐੱਮ.ਐੱਨ . , ਅਤੇ ਜੀ.ਐੱਸ.ਜੀ. ਰੀਵਾਲ , ਇੱਕ ਆਈ.ਡੀ.ਵੇਕੇਟਸ ।

ਬੀ ਅਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀ ਇੰਦਰਾ , ਐਸ ਅਰਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਜੇ ਸੀ ਵੀ ਇਰਮਾ , ਐਮ ਆਰ ਐਸ . S HIELLA D IDI , ਅਤੇ M RS . ਐਸ ਉਰਜਿਤ ਬੀ ਇੰਦਰਾ , ਏ ਡਵੋਕੇਟਸ , ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ

(1) ਸੀ.ਜੇ.ਏ.ਆਈ.ਐਨ. , ਜੇ.- (1) ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬੰਗਾ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਲਹਿੰਬਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਸੀਵਿਲ ਆਰਡਰ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਮਿਤੀ 11 ਮਾਰਚ, 1968, ਸ੍ਰੀ ਆਈ.ਡੀ. ਪਵਾਰ, ਪ੍ਰਿਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਮਿਤੀ 15 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(2) ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: -

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬੰਗਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ 24 ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ, ਗੌਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਲਾਈ ਚੰਦ, ਚਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੇਵਾਵਾਂ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤੇ ਨੰ. 529, ਮਿਤੀ 26 ਮਾਰਚ, 1964 ਰਾਹੀਂ, ਉਕਤ ਚਾਰਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। 50—3—80.1 ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਹੋਰ ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, - ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ID/5/1 86-IL6T/42944 ਦੁਆਰਾ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ

, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(l)(d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਖੁਦ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਕੀ ਅਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। 50—3—80 ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ?" ਪ੍ਰਿਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ, ਮਿਤੀ 15 ਮਾਰਚ, 1968 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ)। ਇਹ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਮਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ: -

(1) ਕਿ ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਆਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਸਨਅਤੀ ਝਗੜੇ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

The Municipal Committee, - Banga v. State of Punjab etc. (Jain, J.)

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(5) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਏਕੋਟ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਲਾਈ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।), ਅਤੇ ਅਬਦੁਲ ਸਾਬਿਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਭੰਡਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਡਬਲਯੂ.ਐਫ.* ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੀ.ਬੀ. 15.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 1407
- (3) 1970 ਲੈਬ. IC 588.
- (4) AIR 1960 I SC 675

ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (2) ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਫੀ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 8 ਤੋਂ 28 ਨੰਬਰ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਕੇਸ (1), ਜੋ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਿਟੀ ਆਫ ਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਬਦੁਲ ਸਾਬਿਰ ਖਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(7) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਮਾਈ ਲਾਰਡ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੇ.ਏ.ਆਈ.ਐਨ. , ਜੇ.—(8) 23 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕੇਸ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਕਟਰੇਏ ਵਿਭਾਗ ਇਕ ਉਦਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਏਆਈਆਰ (4), ਹੱਟ ਮਿਸਟਰ ਮਾਨ, ਨੇਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਫਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ (2)। ਅਬਦੁਲ ਸਾਬਿਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਭੰਡਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 'ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ' ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜਸੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਅਕਟਰੋਏ ਮੋਹਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) ਕੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ਼ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਡੀਐਨ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਪੀਆਰ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਲਰਕ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲੈ ਗਈ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(1) ਤਹਿਤ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਝਗੜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(11) ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ *ਬੜੌਦਾ ਬੋਰੋ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (6)*, ਜਿੱਥੇ ਡੀ.ਐਨ. ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ ਕੇਸ (5) *1. (ਸੁਪਰਾ) ਚੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚਾਕਲਾ* ਉੱਤੇ ਬੜੌਦਾ ਬੋਰੋ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ *The Corporation of the City of Nagpur's case (4)*, (supra)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਅਟੱਟ ਕਾਰਜਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਰਾਜਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੈਗੂਲਰ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਵਿਵਾਦਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਸਿਟੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵੀ 'ਉਦਯੋਗ' ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਸਮੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਰ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 683 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ: -

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਅਰਥਾਤ (i) ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ; >(ii) ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਸਿਰਫ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ r(iii) ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਨਕਲੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ। ਕਿਸੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਦਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਬੀ . ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੇਜਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਣਾ ਅਵਿਵਸਥਾ ਹੈ । ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਤਿੰਨ ਫੰਕਸ਼ਨ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

(13) *TheKt* ਅਗਲਾ >e ਕੇਸ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ *It* ਹੈ *ਸਕੱਤਰ ਮਦਰਾਸ ਸਿਮਖਾਨਾ ਕਲੱਬ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਸਿਮਖਾਨਾ ਕਲੱਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (7)*। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਲੱਬ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਕੇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕੇਸ ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਮਨੁੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੌਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਆਦਿ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸਬੰਧ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਉਦਯੋਗ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੰਚਾਲਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੌਲਤ, ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਧਾਰਨ ਕੇਸ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾਵਾਰ ਜਾਂ ਵੰਡ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਦੌਲਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮੀਕਰਨ 'ਵਪਾਰ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ' ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਵਪਾਰ' ਉਹ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੋਲ 38, ਪੀ. 8—

(a) ਮਾਲ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਾਲ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ;

(7) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 554

(ਬੀ) ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹੱਥੀ, ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਲਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਉੱਦਮ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੰਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਣ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ (ਅਕਸਰ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਲ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ (ਅਤੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਾ) ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ 'ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ' ਸਭ ਤੋਂ ਲਚਕੀਲਾ ਹੈ ਕਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉੱਦਮ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੈਬਸਟਰ ਦੇ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ' ਜਾਂ 'ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਕੰਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਉੱਦਮ ਵਜੋਂ' ਇਹ ਉਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ ਕੇਸ (5)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ 'ਅੰਡਰ ਟੇਕਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਸੋਲੀ ਸਿਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪੇਸ਼ੇ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਧੀਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਿਸਟਰ ਫਰਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿਸਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟਾਈਪਿਸਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮਿਊਸਪੈਲਟੀ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਸਿਰਫ ਦਿਸ਼ਣਯੋਗ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਨ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ

512

ਇਹ ਭੇਦ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਵਪਾਰ' ਜਾਂ 'ਕਾਰੋਬਾਰ' ਜਾਂ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਜਾਂ 'ਕਾਲਿੰਗ' ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ, ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਉੱਦਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜ਼ਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (1972)2

(14) ਆਖਰੀ ਕੇਸ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋਨ ਤਾਕਤ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਕੇਸ (4), (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਿਊ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ। ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ (2)। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (4) ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੰਨਾ 1413 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਬੰਧਤ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ 'ਮਟੀਰੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼' ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ :-

"ਮਟੀਰੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼' ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ / ਵੀ; ਭੌਤਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਗਿਆਨ, ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ ਪਰ ਭੌਤਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸਥਾਪਨਾ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

(8) ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 610।

ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ। ਮਟੀਰੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ, ਪਾਣੀ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਡਾਕ ਡਿਲੀਵਰੀ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ, ਅਧਿਆਪਕ, ਵਕੀਲ, ਵਕੀਲ ਆਦਿ, ਆਵਾਜਾਈ ਸੇਵਾ ਵਰਗੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਦਾਰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(15) *ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਦੇ ਕੇਥੀਆ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਕੰਮ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ *ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (4)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਹਿੱਲ ਗਈ ਹੈ, (2), ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ; ਸਗੋਂ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (4)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜਕੀ ਕਾਰਜ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੀਗਲ ਫੰਕਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। *ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਮਲੇ (2)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, *ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (4)* ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਉੱਦਮ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, *ਸਫਦਰ ਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਕੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਭਾਗ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰੀਗਲ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ; ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਥੇਬੰਦਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ) ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, *ਅਬਦੁਲ ਸਾਬਿਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਭੰਡਾਰਾ (3)*, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਫੰਡ, ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ ਸਮੇਤ, ਰੈਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ। *ਅਬਦੁਲ ਸਾਬਿਰ ਖਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (3)* ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ

ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਦਯੋਗ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਦਿੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ। 'ਉਦਯੋਗ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਆਕਟਰੋਏ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਸਥਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ

The Municipal Committee, Banga v. State of Punjab etc. (Jain, J.)

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਉਦਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਮਟੀਰੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪਫਸ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ * ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ: ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਕੰਜ਼ਰਵੈਸੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਸਟਾਫ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਇਹੀ ਸਟਾਫ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲੈਟਰੀਨਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੇਟ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਇਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸਟਾਫ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਨੂੰ, ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਟਾਫ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਹੱਥੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੱਸੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੇਵਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫਰਮ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਉਹੀ ਫਰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। '। ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸੰਪੱਤੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਕਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ

'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਉਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫੰਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਉਦਯੋਗ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਏਕੋਟ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਲਾਈ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਕਟਰੋਏ ਵਿਭਾਗ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਕਟਰੋਏ ਡੀ ਭਾਗ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

(16) ਇਹ ਗੱਲ ਸੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮਾਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਲੇ ਐਡ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ. ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਟਾਕਲੋਈ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਿਨਮਾਰਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਅਸਾਮ ਵਿਖੇ ਗੁਹਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (9) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ. ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਕਟਰੋਏ ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੂੰ ਇਹ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ - ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ

(9) ਏਆਈਆਰ 1966 ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ 111।

ਡਬਲਯੂ

M/s ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਰੀ-ਉਦਯੋਗ, ਸੋਨੀਪਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(17) ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ, ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਰ. ਜੇ

(18) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

>

ਬੀ ਆਰ ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੇ.ਜੇ.

M/S ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਾਰੀ ਉਦਯੋਗ, ਸੋਨੀਪਤ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

ਰਾਜ, — ਜਵਾਬਦਾਰ।

t 1 1970 ਦਾ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ 9।

25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XLVI)- ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) (a) (it), ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ-ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ (1949)- ਨਿਯਮ 26- ਖੰਡਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਗੁੜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ , ਇੱਕ ਟੈਕਸ -ਮੁਫਤ ਵਸਤੂ - ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਖਰੀਦ-ਸਿਰਫ ਖੰਡਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਗੁੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ - ਕੀ ਗੁੜ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ - ਧਾਰਾ 5(2) ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਵਸਥਾ (a) (ਇਹ) -ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਚਾਂਦਸਰੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼ 1949 ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਮੁਕਤ ਗੁੜ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੰਡਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੁੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। , ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) (a) (ii) ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੜ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਗੁੜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਮੁਕਤ ਗੁੜ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ